

Na osnovu člana 54 stav 6, člana 79 stav 6, člana 82 stav 3 i člana 90 stav 3 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", broj 30/12), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstvenim uslovima za njihovo stavljanje u promet*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 34/2015 od 3.7.2015. godine, a stupio je na snagu 11.7.2015.

* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva Savjeta 2006/88/EZ od 24. oktobra 2006. o zahtjevima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode i o sprečavanju i kontroli određenih bolesti životinja akvakulture (Council Directive 2006/88/EC of 24 October 2006 on animal health requirements for aquaculture animals and products thereof, and on the prevention and control of certain diseases in aquatic animals), Odluke Komisije 2001/183 o utvrđivanju planova uzorkovanja i dijagnostičkih metoda za otkrivanje i potvrđivanje određenih bolesti riba i stavljanju van snage Odluke 92/532/EEZ (Commission Decision 2001/183/EC of 22 February 2001 laying down the sampling plans and diagnostic methods for the detection and confirmation of certain fish diseases and repealing Decision 92/532/EEC) i Odluke Komisije 2002/878 EC od 06. novembra 2002 koja uspostavlja planove uzorkovanja i dijagnostičke metode za otkrivanje i potvrđivanje prisutnosti bolesti mekušaca bonamioze (*Bonamia osteae*) i marteilioze (*Marteilia refringens*) (Commission Decision 2002/878/EC of 6 November 2002 establishing the sampling plans and diagnostic methods for the detection and confirmation of the presence of the mollusc diseases Bonamiosis (*Bonamia osteae*) and Marteilirosis (*Marteilia refringens*))

Pređmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se mјere za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja i zdravstveni uslovi koji se primjenjuju na proizvodnju, preradu i stavljanje u promet proizvoda tih životinja namijenjenih ishrani ljudi.

Definicija vodenih životinja

Član 2

Vodene životinje su:

- 1) ribe iz nadrazreda *Agnatha* i razreda *Chondrichthyes* i *Osteichthyes*;
- 2) mekušci koji pripadaju kolu *Mollusca*;

3) rakovi koji pripadaju potkolu *Crustacea*.

Egzotične i neegzotične bolesti

Član 3

Egzotične i neegzotične bolesti vodenih životinja date su u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Primjena

Član 4

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na:

- a) ukrasne vodene životinje koje se uzgajaju u nekomercijalne svrhe;
- b) slobodnoživeće vodene životinje koje su sakupljene ili izlovljene radi njihovog direktnog unošenja u lanac ishrane;
- c) vodene životinje koje su ulovljene, radi proizvodnje ribljeg brašna, hrane za ribe, ribljeg ulja ili sličnih proizvoda;
- d) ukrasne vodene životinje koje se drže u prodavnicama kućnih ljubimaca, vrtnim centrima, vrtnim ribnjacima, komercijalnim akvarijumima ili u veleprodajama ako:
 - nemaju nikakav direktni kontakt sa otvorenim vodama; ili
 - imaju sistem obrade otpadnih voda kojim se rizik od prenošenja bolesti u otvorene vode smanjuje na prihvatljiv nivo.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **akvakultura** je uzgoj ili kultivacija vodenih organizama primjenom tehnike čiji je cilj povećanje vodenih životinja iznad mogućnosti koje pružaju prirodni uslovi životne sredine, koji su u vlasništvu jednog ili više fizičkih ili pravnih lica u svim fazama uzgoja ili kultivacije uključujući sakupljanje/izlov;
- 2) **životinja akvakulture** je svaka vodena životinja u svim fazama razvoja, uključujući ikru i mlijec/gamete, koja se uzgaja u uzgajalištu ili u području uzgoja mekušaca, uključujući sve vodene životinje iz prirode koje su namijenjene unošenju u uzgajalište ili područje uzgoja mekušaca;
- 3) **poslovanje akvakulturom** je svaka aktivnost profitabilna ili neprofitabilna, javna ili privatna, koja obuhvata uzgoj, držanje ili kultivaciju životinja akvakulture;
- 4) **subjekat u poslovanju akvakulturom** je fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za uzgoj i kultivaciju vodenih životinja koje se uzgajaju u akvakulturi;
- 5) **odobreni objekat za preradu** je objekat u kojem se vrši prerada vodenih životinja akvakulture namijenjenih ishrani ljudi i koji je upisan u Registar odobrenih objekata;
- 6) **uzgajalište** je prostor, ograđeno područje ili sistem akvakulture u kojem se uzgajaju vodene životinje, radi njihovog stavljanja na tržiste, osim prostora, ograđenih područja ili sistema u kojima se sakupljaju ili izlovljavaju slobodnoživeće vodene životinje namijenjene za ishranu ljudi i koje se u tim objektima drže prije klanja, bez hranjenja;

7) **područje za uzgoj mekušaca** je područje u kojem se vrši uzgoj mekušaca ili područje u kojem se vrši ponovno polaganje mekušaca u kojem se sprovode biosigurnosne mjere;

8) **ukrasna vodena životinja** je vodena životinja koja se drži, uzgaja ili stavlja na tržiste isključivo u ukrasne svrhe;

9) **stavljanje na tržiste** je prodaja, uključujući i ponudu za prodaju na prodaju ili drugi oblik prenosa sa ili bez naknade, uključujući i svako premještanje životinja akvakulture;

10) **proizvodno područje za mekušce** je slatkovodno, morsko, estuarsko, kopneno ili područje lagune u kojem se nalaze prirodna staništa mekušaca ili mesta koja se koriste za uzgoj mekušaca iz kojih se mekušci sakupljaju/izlovljavaju;

11) **ribolovno područje u kojem se sprovodi organizovano poribljavanje, radi rekreativnog ribolova** (putt and take fisheries) je ribnjak ili drugi voden sistem u kojem se populacija održava isključivo poribljavanjem životnjama akvakulture, radi sportsko-rekreativnog ribolova;

12) **područje za ponovno polaganje mekušaca** je slatkovodno, morsko, estuarsko ili područje lagune za prirodno prečišćavanje živih mekušaca čije su granice označene bovama, stubovima ili drugim oznakama;

13) **slobodnoživeća vodena životinja** je vodena životinja koja se ne uzgaja u akvakulturi;

14) **klanje** je usmrćivanje vodenih životinja za ishranu ljudi;

15) **kompartment** je jedno ili više uzbajališta pod zajedničkim biosigurnosnim sistemom koji sadrži populaciju vodenih životinja sa posebnim zdravstvenim statusom u odnosu na specifičnu bolest;

16) **zajednički biosigurnosni sistem** je sistem u kojem se primjenjuju iste mjere u svrhu nadzora zdravstvenog statusa vodenih životinja, sprječavanja i kontrole bolesti;

17) **područje u kojem se sprovode mjere za suzbijanje bolesti** je područje oko zaraženog uzbajališta ili područja za uzgoj mekušaca na kojem se primjenjuju mjere kontrole bolesti, radi sprječavanja njenog širenja;

18) **bolest** je klinička ili inaparentna infekcija vodenih životinja povezana sa prisutnošću jednog ili više etioloških uzročnika bolesti;

19) **zone ili kompartimenti slobodni od bolesti** su zone ili kompartimenti koji su proglašeni slobodnim od bolesti u skladu sa članom 27 ovog pravilnika;

20) **nova bolest** je novootkrivena bolest, sa utvrđenim ili još uvijek neutvrđenim uzrokom, koja se može širiti unutar ili između populacija, na primjer trgovinom vodenim životnjama i/ili proizvodima porijeklom od vodenih životinja;

21) **epidemiološka jedinica** je grupa vodenih životinja koje su približno jednak izložene riziku od uzročnika bolesti u određenom području, koji može postojati zbog toga što životinje žive u istom vodenom okruženju ili zbog upravljanja koje omogućava brzo širenje uzročnika bolesti iz jedne grupe životinja u drugu;

22) **odmor** je postupak koji se preduzima za uklanjanje životinja akvakulture prijemčivih na bolest koja se suzbija ili za koje je poznato da mogu prenositi uzročnika te bolesti i vode u kojoj su životinje živjele, prema potrebi;

23) **dalja prerada** je prerada životinja akvakulture prije njihove upotrebe za ishranu ljudi bilo kojom mjerom i tehnikom kojom se utiče na anatomsku cjelovitost tih životinja, kao što su iskrvarenje, uklanjanje utroba/evisceracija, uklanjanje glave, filetiranje i rezanje na komade, pri čemu nastaje otpad ili nus proizvodi i pri čemu bi moglo doći do rizika od širenja bolesti;

24) **povećano uginuće** je neobjasnivo uginuće iznad nivoa koji se smatra normalnim za to uzbajalište ili područje za uzgoj mekušaca u uobičajenim okolnostima;

25) **infekcija** je prisustvo uzročnika bolesti u fazi razmnožavanja, razvoja ili u latentnoj fazi u ili na

domaćinu;

26) **zaražena zona ili kompartment** je zona ili kompartment u kojoj se pojavila zaraza;

27) **karantin** je držanje grupe vodenih životinja u izolaciji na način da ne dolaze u direktni ili indirektni kontakt sa drugim vodenim životinjama, radi njihovog posmatranja određeno vrijeme, kao i testiranje i liječenje, uključujući i odgovarajuću obradu otpadnih voda;

28) **prijemčiva vrsta** je vrsta kod koje se pokazala infekcija uzročnikom bolesti prirodnim putem ili eksperimentalnom infekcijom;

29) **vektor** je vrsta koja nije prijemčiva na bolest, ali koja može da širi infekciju prenoseći uzročnika sa jednog domaćina na drugog;

30) **zona** je određeno geografsko područje sa homogenim hidrološkim sistemom koji obuhvata dio slivnog područja od izvora do prirodne ili vještačke prepreke koja sprječava uzvodnu migraciju vodenih životinja iz donjih dijelova slivnog područja, ili cijelo slivno područje od izvora do ušća, ili više slivnih područja, uključujući njihova ušća, koja su međusobno epidemiološki povezana preko ušća.

Mjere u slučaju sumnje na prisustvo egzotičnih ili neegzotičnih bolesti vodenih životinja

Član 6

U slučaju sumnje na egzotičnu ili neegzotičnu bolest iz Priloga 1 ovog pravilnika uzimaju se odgovarajući uzorci za laboratorijska ispitivanja.

Do dobijanja rezultata ispitivanja iz stava 1 ovog člana:

1) uzgajalište ili područje za uzgoj mekušaca u kojem se sumnja na prisustvo egzotične ili neegzotične bolesti stavlja se pod službeni nadzor i sprovode se odgovarajuće mjere za kontrolu radi sprječavanja širenja bolesti na druge vodene životinje;

2) životinje akvakulture ne smiju napustiti niti ući u zahvaćeno uzgajalište ili područje za uzgoj mekušaca u kojem se sumnja na prisustvo bolesti, osim u slučaju odobrenja veterinarskog inspektora;

3) vrši se epizootiološko ispitivanje.

Epizootiološko ispitivanje

Član 7

Epizootiološko ispitivanje sprovodi se ako se potvrdi prisustvo egzotičnih ili neegzotičnih bolesti vodenih životinja.

Epizootiološkim ispitivanjem vrši se:

- utvrđivanje mogućeg porijekla i načina kontaminacije;
- utvrđivanje da li su životinje akvakulture napustile uzgajalište ili područje za uzgoj mekušaca tokom određenog perioda prije prijavljivanja sumnje iz člana 6 stav 1 ovog pravilnika;
- utvrđivanje da li su druga uzgajališta bila zaražena.

Kada se epizootiološkim ispitivanjem utvrdi da je egzotična ili neegzotična bolest unešena u jedno ili više uzgajališta, područja za uzgoj mekušaca ili u otvorene vode, na tim uzgajalištima, područjima za uzgoj mekušaca ili otvorenim vodama preduzimaju se mjere iz člana 6 ovog pravilnika.

U slučaju velikih slivnih područja ili obalskih zona, može se ograničiti primjene mjera na područje u blizini uzgajališta ili područja za uzgoj mekušaca za koje se sumnja da je zaraženo, pod uslovom da se

bolest neće širiti.

Ukidanje mjera

Član 8

Ukoliko se laboratorijskim ispitivanjem utvrdi da nema prisustva egzotičnih i neegzotičnih bolesti vodenih životinja ukidaju se mjere iz člana 6 stav 2 ovog pravilnika.

Mjere koje se preduzimaju u slučaju potvrđivanja egzotičnih bolesti vodenih životinja

Član 9

Ukoliko se potvrdi egzotična bolest vodenih životinja, preduzimaju se sljedeće mjere:

- a) uzgajališta ili područje za uzgoj mekušaca se proglašava zaraženim;
- b) oko uzgajališta ili područja za uzgoj mekušaca koje je proglašeno zaraženim uspostavlja se zaraženo i ugroženo područje u kojem se sprovode odgovarajuće mjere za suzbijanje te bolesti;
- c) zabrana poribljavanja i premještanja vodenih životinja bez odobrenja veterinarskog inspektora; i
- d) druge mjere za sprječavanje daljeg širenja bolesti.

Izlov i dalja prerada vodenih životinja iz zaraženog područja

Član 10

Vodene životinje akvakulture iz zaraženog područja koje su dostigle komercijalnu veličinu i ne pokazuju kliničke znake bolesti mogu se pod nadzorom veterinarskog inspektora izlovljavati za ishranu ljudi ili za dalju preradu.

Izlov, unošenje u objekte za dalju opremu, prečišćavanje, dalju preradu i druge aktivnosti koje su povezane sa pripremom životinja akvakulture za unošenje u lanac ishrane, treba da se obavljaju u uslovima koji sprječavaju širenje bolesti.

Objekti iz stava 2 ovog člana, treba da budu opremljeni sistemom za preradu otpadnih voda kojim se inaktivira uzročnik bolesti ili se otpadne vode prerađuju na neki drugi način kojim se rizik od prenošenja bolesti u prirodne vode smanjuje na prihvatljiv nivo.

Uklanjanje i uništavanje

Član 11

Uginula riba i rakovi, živa riba i rakovi koji pokazuju kliničke znake bolesti i životinje koje nijesu postigle komercijalnu veličinu i ne pokazuju kliničke znake bolesti neškodljivo se uklanjuju i uništavaju pod nadzorom veterinarskog inspektora.

Dezinfekcija

Član 12

Na zaraženim uzgajalištima ili područjima za uzgoj mekušaca nakon njihovog pražnjenja, po potrebi

vrši se čišćenje i dezinfekcija.

Na uzgajalištima i područjima iz stava 1 ovog člana, preduzimaju se potrebne mjere kako bi se sprječilo širenje bolesti na druge vodene životinje.

Ukidanje mjera za suzbijanje egzotične bolesti

Član 13

Mjere iz člana 9 ovog pravilnika sprovode se:

- a) dok se ne iskorijeni egzotična bolest;
- b) dok se u području u kojem se preduzimaju mjere za suzbijanje bolesti ne sproveđe uzorkovanje, sa potvrđenim negativnim rezultatima.

Mjere koje se preduzimaju u slučaju potvrđivanja neegzotičnih bolesti vodenih životinja

Član 14

Ukoliko se potvrdi neegzotična bolest vodenih životinja, sprovode se mjere iz čl. 9 do 13 ovog pravilnika ili mjere za iskorjenjivanje bolesti, prema programu iz člana 25 ovog pravilnika.

U slučaju primjene mjera iz stava 1 ovog člana, vodene životinje koje nijesu dostigle komercijalnu veličinu mogu se uzgajati do dostizanja komercijalne veličine prije klanja za ishranu ljudi ili premještati u drugo zaraženo područje ili kompartment, pod uslovom da se preduzimaju mjere za smanjenje i sprječavanje daljeg širenja bolesti.

Mjere za suzbijanje neegzotične bolesti

Član 15

Kada se potvrdi prisustvo neegzotične bolesti u zoni ili kompartmentu koji nijesu proglašeni slobodnim od te bolesti preduzimaju se mjere za sprječavanje širenja neegzotične bolesti i to:

- a) proglašavanje uzgajališta ili područja za uzgoj mekušaca zaraženim;
- b) uspostavljanje područja u kojem se sprovode odgovarajuće mjere za suzbijanje te bolesti oko uzgajališta ili područja za uzgoj mekušaca koje je proglašeno zaraženim, uključujući zaraženo i ugroženo područje;
- c) ograničavanje premještanja životinja akvakulture iz područja u kojem se sprovode mjere za suzbijanje bolesti, na način da se životinje mogu isključivo:
 - 1) unositi u uzgajalište ili područje za uzgoj mekušaca u skladu sa članom 17 ovog pravilnika, ili
 - 2) izlovljavati i klati za ishranu ljudi u skladu sa članom 10 ovog pravilnika;
- d) uklanjanje i uništavanje uginulih riba i rakova, neškodljivo pod nadzorom veterinarskog inspektora.

Mjere koje se preduzimaju u slučaju potvrđivanja egzotičnih ili neegzotičnih bolesti kod slobodnoživećih vodenih životinja

Član 16

Kada se posumnja ili potvrdi na egzotičnu ili neegzotičnu bolest kod slobodnoživećih vodenih životinja preduzimaju se mjere za smanjenje i sprječavanje daljeg širenja bolesti.

Premještanje životinja akvakulture koje su namijenjene za uzgoj

Član 17

Životinje akvakulture koje su namijenjene za uzgoj, mogu se premještati na način utvrđen Prilogom 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Zahtjevi za sprječavanje bolesti tokom prevoza

Član 18

Tokom prevoza životinja akvakulture:

- a) primjenjuju se mjere za sprječavanje bolesti kako ne bi došlo do promjene zdravstvenog statusa tih životinja tokom prevoza i kako bi se smanjio rizik od širenja bolesti;
- b) se prevoze pod uslovima koji ne mijenjaju njihov zdravstveni status i ne ugrožavaju zdravstveni status odredišta i po potrebi mjesto tranzita.

Zamjena vode tokom prevoza, treba da se obavlja na mjestima i pod uslovima koji ne ugrožavaju zdravstveni status:

- a) životinja akvakulture koje se prevoze;
- b) vodenih životinja na mjestu zamijene vode; i
- c) vodenih životinja na mjestu odredišta.

Životinje akvakulture namijenjene za uzgoj i poribljavanje

Član 19

Životinje akvakulture koje se stavljuju na tržište za uzgoj:

- a) moraju da budu klinički zdrave;
- b) ne treba da potiču iz uzbajališta ili područja za uzgoj mekušaca u kojima postoji povećano uginuće životinja.

Životinje akvakulture koje su namijenjene za uništavanje ili usmrćivanje u skladu sa mjerama za suzbijanje bolesti ne mogu se stavljati na tržište za uzgoj ili poribljavanje.

Životinje akvakulture mogu se pustiti u prirodu jedino za poribljavanje ili u ribolovne vode u kojem se sprovodi organizovano poribljavanje, radi rekreativnog ribolova (putt and take fisheries) ako:

- a) ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana;
- b) potiču iz uzbajališta ili područja za uzgoj mekušaca koji ima zdravstveni status u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika, ili je jednak zdravstvenom statusu voda u koje se te životinje puštaju.

Unošenje životinja akvakulture prijemčivih na egzotične i neegzotične bolesti u uzbajališta ili područja koja su slobodna od te bolesti

Član 20

Životinje akvakulture prijemčive na egzotične i neegzotične bolesti, mogu se unositi radi uzgoja ili poribljanja u zonu ili kompartment koji je proglašen slobodnim od određene bolesti ako potiču iz zemlje, zone ili kompartimenta koji su slobodni od te bolesti.

Životinje akvakulture i njihovi proizvodi koji se stavlju na tržište radi dalje prerade prije upotrebe za ishranu ljudi

Član 21

Životinje akvakulture koje su prijemčive na jednu ili više neegzotičnih bolesti iz Priloga 1 ovog pravilnika i njihovi proizvodi, mogu se staviti na tržište radi dalje prerade u zoni ili kompartmentu koji je proglašen slobodnim od tih bolesti ako ispunjavaju jedan od sljedećih uslova:

- a) potiču iz zemlje, zone ili kompartimenta koji je proglašen slobodnim od određene bolesti;
- b) ako su prerađeni u odobrenom objektu za preradu, pod uslovima koji sprječavaju širenje bolesti;
- c) da je riba zaklana i eviscerirana prije otpreme;
- d) da su mekušci i rakovi otpremljeni kao neprerađeni ili prerađeni proizvodi.

Životinje iz stava 1 ovog člana mogu se privremeno skladišti na mjestu prerade ako:

- a) potiču iz zemlje, zone ili ili kompartmenta koji je proglašen slobodnim od te bolesti; ili
- b) ako se privremeno drže u otpremnim centrima, centrima za prečišćavanje ili sličnim objektima koji su opremljeni sistemom za preradu otpadnih voda kojim se inaktivise patogen koji izaziva tu bolest ili u kojima se otpadne vode prerađuju na neki drugi način kojim se opasnost od prenošenja bolesti u prirodne vode smanjuje na prihvatljiv nivo.

Životinje akvakulture i njihovi proizvodi koji se stavlju na tržište za ishranu ljudi bez dalje prerade

Član 22

Živi mekušci i rakovi koji su prijemčivi na bolesti iz Priloga 1 ovog pravilnika, a koji se privremeno polažu u vode ili unose u otpremni centar, centar za prečišćavanje ili slične objekte, treba da ispunjavaju uslove iz člana 21 ovog pravilnika.

Slobodnoživeće vodene životinje

Član 23

Slobodnoživeće vodene životinje koje su prijemčive na jednu ili više bolesti iz Priloga 1 ovog pravilnika, koje su ulovljene u području ili kompartmentu, koje nije slobodno od tih bolesti, prije puštanja u uzgajalište ili područje za uzgoj mekušaca koje je proglašeno slobodnim od tih bolesti treba da se drže u karantinu pod nadzorom veterinarskog inspektora sve dok se opasnost od prenošenja bolesti ne smanji na prihvatljiv nivo.

Stavljanje na tržište ukrasnih vodenih životinja

Član 24

Ukrasne vodene životinje mogu se stavljati na tržište pod uslovom da ne ugrožavaju zdravstveno

stanje vodenih životinja.

Program nadzora i iskorjenjivanja bolesti

Član 25

Neegzotične bolesti prate se na osnovu programa nadzora, programa za dobijanje zdravstvenog statusa "slobodan od bolesti" i programa za iskorjenjivanja bolesti.

U zavisnosti od procjene rizika određuje se učestalost nadzora nad zdravljem životinja, u skladu sa Prilogom 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Program nadzora i iskorjenjivanja bolesti ima za cilj utvrđivanje:

- a) svakog povećanog uginuća na svim uzgajalištima i područjima za uzgoj mekušaca, u zavisnosti od vrste proizvodnje; i
- b) bolesti iz Priloga 1 ovog pravilnika na uzgajalištima i područjima za uzgoj mekušaca u kojima se nalaze vrste prijemčive na te bolesti.

Status slobodan od bolesti

Član 26

Zona ili kompartment u pogledu zdravstvenog stanja životinja akvakulture u odnosu na bolesti iz Priloga 1 ovog pravilnika razvrstavaju se u sljedeće kategorije zdravstvenog statusa:

- 1) kategorija I: "slobodan od bolesti";
- 2) kategorija II: "sprovođenje programa nadzora radi dobijanja statusa slobodan od bolesti (program nadzora)";
- 3) kategorija III: "nepoznat"
- 4) kategorija IV: "sprovođenje programa iskorjenjivanje bolesti (program nadzora)";
- 5) kategorija V: "zaražen".

Promet između zona ili kompartmenata vrši se u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika.

Uslovi za dobijanje statusa "slobodan od bolesti"

Član 27

Zona ili kompartment može stići status "slobodan od bolesti" ako:

- a) u zoni ili kompartmentu nije prisutna ni jedna vrsta vodenih životinja koja je prijemčiva na tu bolest; ili
- b) se zna da patogen ne bi mogao da preživi u toj zoni ili kompartmentu ili njihovim vodenim resursima;
- c) zona ili kompartment ispunjava uslove iz Priloga 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Uzimanje uzoraka i dijagnostičke metode za otkrivanje i potvrđivanje virusne hemoragične septikemije i zarazne hematopoetske nekroze vodenih životinja i bonamioze i martelioze kod mekušaca dati su u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Suspendovanje i obnavljanje statusa slobodnog od bolesti

Član 28

Ako postoji opravdana sumnja da neki od uslova na osnovu kojih je dobijen statusa "slobodnog od bolesti" nije ispunjen, obustavlja se promet prijemčivih vodenih životinja i vektorskih vrsta u zone ili kompartmente kojima imaju status "slobodan od bolesti" i sprovode mjere iz čl. 6 do 8 i čl. 14 i 15 ovog pravilnika.

Ako epizootiološko ispitivanje iz člana 7 ovog pravilnika potvrđi da sumnja iz stava 1 ovog člana nije opravdana, status "slobodan od bolesti" zone ili kompartmenta se obnavlja.

Ako se epizootiološko ispitivanje potvrđi da postoji vjerovatnoća da je došlo do infekcije u područja ili kompartmenta ukida se status "slobodan od bolesti",

Status slobodan od bolesti se obnavlja nakon ispunjavanja zahtjeva iz Priloga 3 ovog pravilnika.

Vodenje evidencije

Član 29

Radi sprječavanja pojave otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja egzotičnih i neegzotičnih bolesti životinja, pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost poslovanja akvakulturom, treba da vode evidenciju o:

- a) svim premeštanjima životinja akvakulture i njihovih proizvoda na ili sa uzgajališta ili područja za uzgoj mekušaca;
- b) uginućima u svakoj epizootiološkoj jedinici prema vrsti proizvodnje; i
- c) rezultatima programa praćenja/ nadzora zdravlja životinja zasnovanom na procijeni rizika.

Prevoznici životinja akvakulture treba da vode evidenciju o:

- a) uginućima tokom prevoza, u mjeri u kojoj je to moguće za vrstu prevoza i vrste koje se prevoze;
- b) uzgajalištima, područjima za uzgoj mekušaca i objektima za preradu u koje je ulazilo prevozno sredstvo; i
- c) svakoj zamijeni vode tokom prevoza, naročito o porijeklu svježe vode i mjestu ispuštanja vode.

Početak primjene

Član 30

Odredba člana 17 ovog pravilnika primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 31

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 011-16/15-3

Podgorica, 29. juna 2015. godine

Ministar,

prof. dr Petar Ivanović, s.r.

NAPOMENA REDAKCIJE: Priloge u PDF formatu možete preuzeti putem interneta klikom na sledeći link:

[Prilozi](#)